
Hallitus**AIKA** Tiistai 23.01.2024 klo 09:00 - 10:01**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 2	Liikennöintisuunnitelman hyväksyminen vuosille 2024-2025	5
§ 3	Bussiliikenteen ympäristöbonus Y14 tarjouskilpailun ratkaisu	9
§ 4	Bussiliikenteen tarjouskilpailun 59/2023 ratkaisu	11
§ 5	Yksinoikeuden myöntäminen tarjouskilpailun 59/2023 voittaneille liikennöitsijöille	14
§ 6	Junaa korvaavan liikenteen hankinta	16
§ 7	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	19
§ 8	Tiedoksi merkittävät asiat	20
§ 9	Seuraava kokous	21

Päätöksentekijät	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Sauri Pekka	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Asko-Seljavaara Sirpa	Varajäsen, Helsinki	
	Aura Anssi	Jäsen, Vantaa	
	Brax Saara	Jäsen, Kirkkonummi	
	Halava Heli	Jäsen, Espoo	
	Hämäläinen Sanna	Jäsen, Helsinki	
	Kauppila Elina	Jäsen, Helsinki	
	Kauppinen Sirpa	Jäsen, Vantaa	
	Laiho Mia	Jäsen, Espoo	
	Liukkonen Pasi	Jäsen, Vantaa	Poistui kokouksesta klo 9:51 §:n 7 käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Passi Kauko	Varajäsen, Kerava	
	Rydman Sampsa	Jäsen, Helsinki	
	Salmi Lilli	Varajäsen, Tuusula	
	Ylitalo Jaana	Jäsen, Helsinki	
Muut osallistujat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Anttila Tero	Asiantuntija, Vantaa	
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	
	Isotupa Juha- Pekka	Asiantuntija, Siuntio	
	Kauppinen Anna- Kaisa	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Rontu Kirsi	Asiantuntija, Kerava	
	Sinnemäki Anni	Asiantuntija, Helsinki	
	Saarinen Jussi M	Vt. toimitusjohtaja, esittelijä	
	Alakuijala Päivi	Tulosalueen johtaja	
	Flink Mari	Tulosalueen johtaja	
	Wallin Johanna	Tulosalueen johtaja	
	Savikangas Tuomas	Tulosalueen johtaja	
	Taiha Reija	Tulosalueen johtaja	
	Lehtinen Anni	Hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Pekka Sauri
puheenjohtaja

Anni Lehtinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

24.1.2024

Elina Kauppila
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain
140 §:ssä säädetyllä tavalla 24.1.2024

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 23.01.2024 § 1

Esittelijä Vt. toimitusjohtaja Jussi Saarinen
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

Ehdotus Hallitus päättää

- a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä
- b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Elina Kauppilan (varalla Mia Laiho).

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liikennöintisuunnitelman hyväksyminen vuosille 2024-2025

2/08.01.00.00/2024 [Liikennöintisuunnitelma vuosille 2024-2025]

Hallitus 23.01.2024 § 2

Esittelijä Vt. toimitusjohtaja Jussi Saarinen
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, p. 050 337 5685
Yksikön päällikkö Aleksi Manninen, p. 040 161 2173
Joukkoliikennesuunnittelija Villevaltteri Helminen, p. 040 846 5181

Johdanto

Vuosittain laadittavaan liikennöintisuunnitelmaan sisältyvät keskeisimmät toteutettavat reitti- ja palvelutasomuutokset seuraavan ajovuoden aikana. Liikennöintisuunnitelma on voimassa tulevan kesäliikenteen alusta seuraavan vuoden talviliikenteen loppuun.

Suunnitelma on laadittu HSL:n suunnitteluyksikössä yhteistyössä kuntien joukkoliikenneasiantuntijoiden ja koulutoimien kanssa. HSL:n perussopimuksen mukaisesti hallitus voi päättää liikennöintisuunnitelmasta ilman kuntien lausuntoja.

Liikennöintisuunnitelmasta aiheutuvat liikennöintikustannusten muutokset pohjautuvat yhtymäkokouksen 28.11.2023 § 10 hyväksymään HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2024–2026.

Kytkeä HSL:n strategiaan

HSL:n strategiassa tavoitellaan matkustajamäärien kasvattamista, kustannustehokkaampaa joukkoliikennettä ja joukkoliikenteen päästöjen vähentämistä.

HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmassa on vuodelle 2024 huomioitu 6 miljoonan euron lisärahoitus joukkoliikennepalvelun kehittämiseen strategian tavoitteiden mukaisesti. Toiminnan keskiössä tulevana vuosina on hyvän palvelutason säilyttäminen ja sitä kautta matkustajien houkutteleminen ja joukkoliikenteen käytön lisääntyminen, joka puolestaan parantaa taloutta kasvaneina lipputuloina. Muutoksilla tavoitellaan matkustuksen lisäämistä tarkoituksenmukaisesti kohdennetuilla palveluilla. Määritellyllä lisärahoituksella tehdään kohdennettuja kustannustehokkaita palvelutason parannuksia vuoden 2024 aikana laajasti eri puolilla HSL-aluetta. Tarjonnan parannukset keskittyvät alueille ja linjoille, joilla arvioidaan vaikuttavuuden olevan mahdollisimman suuri.

Merkittävimmät liikennöintimuutokset

Lähijunaliikenteessä otetaan käyttöön nousijamäärien kasvuun tähtääviä toimenpiteitä, mukaan lukien vuorovälitihennyksiä, A-, E-, L-, Y- ja X-junilla huhtikuun 2024 alusta alkaen. I-, P- ja K-junilla vuorovälien tihentämistoimenpiteet on mahdollista ottaa käyttöön Tikkurilan pohjoispuolen vaihderemontin valmistuttua lokakuussa 2024. Tikkurilan pohjoispuolen vaihderemontin lisäksi Espoon kaupunkiradan rakennustyöt aiheuttavat poikkeuksia lähijunien liikennöintiin vuonna 2024.

Metrolikenteeseen ei ole suunnitteilla merkittäviä muutoksia. Mellunmäen metrohaaran remontit ja Rautatien metroaseman perusparannus aiheuttavat liikennöintisuunnitelmakaudella poikkeuksia metron liikennöintiin.

Suomenlinnan lautan liikenteeseen ei ole suunnitteilla muutoksia.

Raitioliikenteessä merkittävin muutos on uuden raitiolinjan 13 liikennöinnin aloitus Kalasataman ja Pasilan välisen rataosuuden valmistuessa. Raitiolinjan 13 liikennöinti on tarkoitus alkaa syksyn 2024 aikana. Raitiolinjan 13 liikennöinnin alkamisen myötä bussilinjan 59 päätepysäkki siirtyy Sompasaaresta Herttoniemeen.

Raitiolinja 2 on kulkenut poikkeusreitillä Fredrikinkadun, Simonkadun ja Rautatieaseman kautta 14.8.2023 alkaen. Muutos tehtiin raitioliikenteen sujuvoittamiseksi Mannerheimintien katutöiden ensimmäisen vaiheen ajaksi, mutta suotuisan matkustajamääräkehityksen ja positiivisen asiakaspalautteen myötä reittimuutoksesta tehdään pysyvä.

Raitiolinjoille tehdään nousijamäärien kasvuun tähtäävänä toimenpiteenä vuorovälitihennyksiä lauantailiikenteeseen.

Pikaraitiolinjan 15 liikenteen vuoroväliä tihennetään vaiheittain vuoden 2024 aikana. Lopullinen 6 minuutin vuoroväli on tarkoitus ottaa käyttöön syksyllä 2024.

Bussiliikenteessä nousijamäärien kasvuun tähtäviä kohdennettuja palvelutason parannustoimenpiteitä on otettu käyttöön tammikuusta 2024 alkaen. Seuraavat liikennöintisuunnitelmaan sisällytetyt muutokset tapahtuvat huhtikuun alussa sekä kesä- ja talviliikennekausien alusta alkaen. Muutokset painottuvat arjen ruuhka-ajan ulkopuoliseen liikenteeseen ja viikonloppuliikenteeseen.

Asuin- ja työpaikka-alueiden kehittyminen Malminkartanossa, Malmilla, Tuusulan Rykmentinportissa ja Keravan Kytömaalla tuovat muutoksia bussien reitteihin ja tarjontaan.

Etelä-Espoossa keväällä 2023 muuttuneiden linjojen kustannustehokkuutta on tarkasteltu ja alueen asukkaiden liikkumistarpeita on tarkasteltu syksyn 2023 aikana. Laurinlahden ja Tillinmäen palveluun tehdään muutoksia asukaskyselyn ja kustannustehokkuustarkastelun myötä. Liikennöintiaikoja ja reittejä on tarkasteltu muun muassa Suvisaaristossa ja Kurttilassa.

Muutosten seuranta

Liikennöintisuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden lisäksi tullaan tekemään tarjonnan dynaamista kohdentamista datan perusteella. Liikennemuutoksia seurataan, ja jos palvelutason parannustoimenpiteet eivät tuota toivottua nousijamäärälisäystä, tehdään myös vuoroväliharvennuksia ja liikenteen sopeuttamista osana normaalia suunnitteluprosessia. HSL kerää aktiivisesti asiakasymmärrystä ja seuraa asiakaspalautetta suunnitelmakauden aikana ja ottaa ne huomioon palvelutarjontaa suunniteltaessa. Mahdolliset merkittävämät linjastomuutokset tuodaan erikseen hallituksen päätettäväksi.

Merkittävimmät poikkeusjärjestelyt

Liikenteen poikkeusjärjestelyt on suunniteltu mahdollisimman kustannustehokkaasti ja niin, että ne aiheuttaisivat mahdollisimman vähän haittaa matkustajille.

Espon kaupunkiradan rakentaminen aiheuttaa Rantaradan lähijunaliikenteeseen reilun kuukauden mittaisen katkon kesällä 2024 ja useita viikonloppukatkoja syksyllä 2024. Katkojen aikana junaliikenne Leppävaarasta Kauklahteen, Kirkkonummelle ja Siuntioon korvataan busseilla. Tikkurilan vaihdetyöt aiheuttavat poikkeusjärjestelyitä I-, P- ja K-junien liikennöintiin vuonna 2024 keväästä syksyyn. Poikkeusjärjestelyjen aikana junaliikennettä joudutaan harventamaan.

Metrolienteessä työmaat aiheuttavat poikkeuksia liikennöintiin Mellunmäen metrohaaralla, jolloin remonttien eri vaiheissa metro liikennöi joko Itäkeskukseen, Myllypuroon tai Kontulaan. Alustavien suunnitelmien mukaan Rautatientorin metroaseman peruskorjaus katkaisee metrolienteen Rautatientorin metroasemalle kesällä 2024. Peruskorjauksen ajan metro liikennöi lännessä Kivenlahdesta Kamppiin sekä idässä metron haaroilta Helsingin yliopistolle.

Raitioliikenteessä Mannerheimintien perusparannustyömaa on aiheuttanut poikkeusjärjestelyitä keväästä 2023 alkaen, jatkuen arviolta vuoden 2025 loppuun asti. Kesällä 2024 Oopperan risteuksen katkon ajan alustavien suunnitelmien mukaan linjat 2, 4 ja 10 kulkevat Töölön hallipihan ja Ruusulankadun kautta ja linja 9B Jätkäsaaresta Ensi linjalle. Mannerheimintien perusparannuksen toisessa vaiheessa syksystä 2024 alkaen alustavien suunnitelmien mukaan linja 2 kulkee Aleksis Kiven kadun ja Helsinginkadun kautta ja linja 4 Alppilan kautta. Linja 10 lyhennetään Kirurgin ja Töölön välille, ja linja 3 jatketaan Pikku Huopalahteen korvaamaan linjan 10 lyhentyneitä reittejä.

Mannerheimintien perusparannustyömaa on vaikuttanut myös bussiliikenteeseen keväästä 2023 alkaen, jolloin osa Mannerheimintien bussiliikenteestä siirtyi Runeberginkadun ja Topeliuksenkadun kautta kulkevalle poikkeusreitille. Perusparannustyömaa valmistuu arviolta vuoden 2025 loppuun mennessä. Kruunusiltojen raitiotien rakennustyöt aiheuttavat busseille poikkeusreittejä Hakaniemessä ja Laajasalossa. Herttoniemen ja Laajasalon alueella on käynnissä tai alkamassa myös muita bussiliikenteen sujuvuuteen vaikuttavia työmaita muun muassa Linnanrakentajantiellä ja Laajasalontielle. Leppävaarassa bussiterminaalin rakennustöiden aikana linjat väistyvät väliaikaiseen terminaaliin.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 23 mukaan hallitus päättää joukkoliikenteen liikennöintisuunnitelmasta.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) hyväksyä liikennöintisuunnitelman 2024–2025:n ohjeellisena noudatettavaksi; sekä

b) valtuuttaa toimitusjohtajan tekemään liikennöintisuunnitelmaan vähäisiä muutoksia.

Käsittely

Johtaja Johanna Wallin selosti asiaa kokouksessa.

Käsittelyn aikana esittelijä muutti esitystään siten, että liikennöintisuunnitelmaan kohtaan Muutosten seuranta ennen viimeistä virkettä lisättiin seuraavaa: ”HSL kerää aktiivisesti asiakasymmärrystä ja seuraa asiakaspalautetta suunnitelmakauden aikana ja ottaa ne huomioon palvelutarjontaa suunniteltaessa.”

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Liikennöintisuunnitelma 2024–2025

Bussiliikenteen ympäristöbonus Y14 tarjouskilpailun ratkaisu

270/02.08.00/2023 [Ympäristöbonus Y14]

Hallitus 23.01.2024 § 3

Esittelijä Vt. toimitusjohtaja Jussi Saarinen
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, p. 050 337 5685;
yksikön päällikkö Mika Häyrynen, p. 040 505 5294

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) hallitus päätti kokouksessaan 21.11.2023 § 110 järjestää HSL:n sopimusliikennöitsijöille tarjouskilpailun linja-autoliikenteen hiilidioksi- ja lähipäästöjen vähentämisestä. Kyseessä on ympäristöbonus, jolla voidaan hyvittää liikennöitsijöille voimassa olevien sopimusvelvoitteiden lisäksi toteutettavia toimenpiteitä, joilla alennetaan päästöjä. HSL on varannut tammikuun alusta 2024 vuoden loppuun 1 500 000 euron (+alv) suuruisen määrärahan, josta noin 115 235 euroa on aikaisemman ympäristöbonuksen Y13 kustannuksia tammikuun loppuun 2024. Ympäristöbonuksen Y14 tarjouksien määrärahaksi jää tällöin 1 384 765 euroa.

Tarjouspyynnöt ympäristöbonustarjouskilpailuun Y14/2023 on lähetetty 11.12.2023 kaikille liikennöitsijöille, joilla on voimassa oleva liikennöintisopimus. Tarjoukset tuli jättää viimeistään 8.1.2024.

HSL:n ympäristöbonuksen perusteeksi hyväksytään ainoastaan ns. kaksinkertaisesti laskettavat jäteperäiset polttoaineet (RES-direktiivin artikla 21, kohta 2). Polttoaineissa on käytettävä ainoastaan voimassa olevien kansallisten määräysten mukaisia kestävästi tuotettuja biokomponentteja (viittaus veroluokat T). T-veroluokkaan kuuluvat polttoaineet, jotka on tuotettu jätteistä, tähteistä, syötäväksi kelpaamattomasta selluloosasta tai lignoselluloosasta.

Kalustoinvestoinneilla toteutettavien toimenpiteiden hyödyt korvataan vuotuisen ajosuoritteen mukaisesti tarjouksessa ko. linja-autolle määritellyn liikennöintikohteen jäljellä olevan sopimuskauden ajan. Ympäristöbonuksen perusteeksi hyväksytyä autoa ei saa tänä aikana tarjota muihin kilpailutettaviin sopimuskohteisiin, bussia ei myöskään huomioida kohteen keski-ian laskennassa. Ympäristöbonukseen varatusta määrärahasta voidaan enintään 30 % kohdentaa kalustoinvestoinneilla toteutettaviin toimenpiteisiin.

Hyväksyttävien tarjousten kokonaismäärää rajoittaa käytettävissä oleva määräraha ja kustannustehokkuus. Tarjouskilpailussa hyväksyttävien tarjousten yhteenlasketun ympäristöhyödyn tulee olla vähintään sama kuin hyväksytyjen tarjousten hinta yhteensä. Yksittäisen tarjouksen kustannustehokkuuden oli oltava kuitenkin vähintään 0,6 (ympäristöhyöty verrattuna tarjouksen hintaan). Tarjoukset valitaan kustannustehokkuuden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä.

Ympäristöbonus Y14 tarjouskilpailuun osallistui kolme (3) liikennöitsijää, jotka jättivät yhteensä 50 tarjousta. Ehdotettuna toimenpiteenä kaikissa tarjouksissa oli jäte- tai tähderaaka-aineesta valmistetun parafiinisen biodieselin käyttäminen dieselbusseissa.

Tarjoukset asetettiin paremmuusjärjestykseen, joka on esitetty liitteessä. Ympäristöbonus Y14:lle varatun määrärahan puitteissa valituksi tuli 39 tarjousta. Valituksi tulleiden tarjousten kustannustehokkuudeksi tuli 1,07.

Tämän kilpailukierroksen valittujen tarjousten biopolttoaineella toteutettavien toimenpiteiden kustannukset ajanjaksolle 01.02.2024 – 31.01.2025 ovat yhteensä 1 383 713 euroa (+alv), joka maksetaan liikennöitsijöille bonuksena liikennöintikorvausten lisäksi. Valituissa tarjouksissa käytetään biodieseliä yhteensä 7,73 milj. litraa. Toimenpiteillä pystytään vähentämään HSL:n bussiliikenteen hiilidioksidipäästöjä (CO₂) 16,3 tonnia. Ympäristöbonus maksetaan liikennöitsijöille puolivuositain jälkikäteen liikennöintikorvauksen maksuaikataulun mukaisesti elokuussa ja helmikuussa.

Päätös tulee kokonaisuudessaan julkiseksi hallituksen päätöksenteon jälkeen.

Ehdotus

Hallitus päättää, että

a) HSL maksaa ympäristöbonuksena Y14 liitteen mukaisesta päästöjä alentavasta biodieselin käytöstä hyväksytyjen tarjousten mukaisesti 1 383 713 euroa (+alv) seuraavasti ajalle 01.02.2024– 31.01.2025:

Oy Pohjolan Liikenne Ab: 526 650 euroa (+alv)

Nobina Oy: 533 798 euroa (+alv)

Koiviston Auto Helsinki Oy: 323 265 euroa (+alv)

b) ympäristöbonukset maksetaan liikennöitsijöille puolivuositain jälkikäteen elokuussa ja helmikuussa liikennöintikorvauksen maksuaikataulun mukaisesti.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely

Johtaja Johanna Wallin selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Tarjousvertailu (julkinen päätöksenteon jälkeen)

Bussiliikenteen tarjouskilpailun 59/2023 ratkaisu

189/08.01.01.00/2023 [Kilpailukierros 59/2023]

Hallitus 23.01.2024 § 4

Esittelijä Vt. toimitusjohtaja Jussi Saarinen
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, p. 050 337 5685 ja
yksikön päällikkö Mika Häyrynen, p. 09 4766 4295

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) järjesti avoimen bussiliikenteen tarjouskilpailun Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla liikennöiville linjoille, joiden liikennöinti käynnistyy elokuussa 2025.

Hankinnan tausta

HSL:n hallitus päätti kokouksessaan 22.8.2023 § 71 järjestää bussiliikenteen tarjouskilpailun 59/2023 kilpailukohteista 292–295. Hankittavalle liikennepalvelulle on asetettu velvoittavia käyttövoimavaatimuksia, jotka tukevat strategiassa asetettujen päästötavoitteiden saavuttamista.

Sopimusten pituus on kaikissa kohteissa seitsemän (7) vuotta, jonka lisäksi sopimukseen sisältyy mahdollisuus kolmen (3) vuoden jatko-optioihin. Option käyttäminen edellyttää molempien osapuolten hyväksyntää. Optiolla voidaan sovittaa sopimuksen jatkaminen linjaston ja kilpailukohteiden tuleviin muutoksiin.

Tarjouskilpailussa oli mukana 53 bussin liikenne, johon sisältyy noin 5,5 milj. kilometrin liikennöinti vuositasona.

Kilpailutetun liikenteen osuus on 4,5 prosenttia HSL:n tilaaman bussiliikenteen automäärästä ja 5,9 prosenttia linjakilometreistä. HSL:n järjestämässä bussiliikenteessä ajetaan tällä hetkellä vuositasona noin 93 milj. linjakilometriä ja liikenteeseen tarvitaan arkipäivinä enimmillään noin 1 170 autoa.

Bussiliikenteen tarjouskilpailuun 59/2023 sisältyneet linjat

Kohde 292

54 Itäkeskus – Pitäjänmäki – Valimo
553 Hakunila – Malmi – Maunula – Leppävaara

Kohde 293

90 Vuosaari (M) – Aurinkolahti – Vuosaaren satama
96 Vuosaari (M) – Porslahdentie

Kohde 294

561 Itäkeskus (M)–Malmi as.–Aviapolis as.–Kivistö as.
562 Itäkeskus (M)–Malmi as.–Aviapolis as.–Lentoasema
90A Rautatientori –Vuosaaren satama
90N Rautatientori–Länsi-Herttoniemi–Vuosaari (Kallvikintie)
96N Rautatientori–Aurinkolahti–Vuosaari (Porslahdentie)

Kohde 295

571 Tikkurila – Ylästö – Myyrmäki
574 Peijas – Aviapolis – Ylästö - Myyrmäki
415N Elielinaukio – Myyrmäki – Ylästö – Lentoasema

Tarjousten arviointi ja vertailu

Tarjousten jättöaika päättyi 8.12.2023 klo 14.00 ja tarjoukset avattiin samana päivänä. Tarjouskilpailuun osallistui viisi (5) liikennöitsijää.

Tarjoajien tarjouksissaan antamien tietojen perusteella ketään tarjoajaa ei koske hankintalainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste. Pakollisiin poissulkemisperusteisiin liittyvät todistukset ja muut selvitykset sekä rikosrekisteriotteet tarkastetaan valituksi tulevien tarjousten osalta ennen sopimuksen tekemistä. Luettelo tarjoajista ja jätetyistä tarjouksista on liitteenä.

Tarjousvertailu suoritettiin HSL:n hallituksen hyväksymien kilpailuttamisperiaatteiden mukaisesti hyväksytyille tarjouksille. Tarjouksia on vertailtu niiden kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella. Vertailut on tehty tarjouspyynnössä esitetyn pisteytysmenetelmän mukaisesti siten, että kaluston laadusta voi saada korkeintaan 16 pistettä ja tarjoushinnasta korkeintaan 84 pistettä. Ennen hintojen laskemista suoritettiin ja vahvistettiin pisteytys kaluston osalta.

Liitteissä on esitetty saatujen tarjousten määrä, tarjousten vuosikustannusvertailu, tarjousten pistevertilu sekä vaikutukset kilpailutettujen kohteiden hankintahintoihin.

Tarjouskilpailuun sisältyvien kohteiden liikennöintikustannukset ovat vuositasolla noin 17,1 milj. euroa. Kilpailutetun liikennekokonaisuuden kustannukset laskevat nykytilanteeseen verrattuna noin 15,5 prosentilla.

Linja-autokalusto tarjouskilpailuun sisältyneessä liikenteessä

Kilpailukohteisiin tulee kalustoksi 25 kappaletta 2-akselisia tyyppin A2 busseja sekä 30 kappaletta 3-akselisia telibusseja. 51 bussissa 55:stä käyttövoimana on sähkö. Toteutuva sähköbussien suoriteosuus tulee olemaan noin 93 prosenttia, kun tarjouspyynnössä vaatimukseksi asetettiin noin 74 prosenttia. Vaatimus ylittyy siten 19 prosenttiyksiköllä, jolloin tälle tarjouskilpailulle asetettu päästövähennätavoite tulee merkittävästi ylittymään.

Tarjousten vertailu on esitetty liitteenä (julkinen päätöksenteon jälkeen).

Hankintapäätös tulee julkiseksi hallituksen päätöksenteon jälkeen.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista. Edelleen hallintosäännön 9 §:n kohdan 10 mukaan hallitus päättää hankittavasta liikenteestä ja liikennöintisopimuksista siltä osin, kuin se ei ole siirtänyt tämän kohdan mukaista toimivaltaa toimitusjohtajalle.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella

kilpailukohdetta 292 liikennöimään Koiviston Auto Helsinki Oy:n;
b) valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 293 liikennöimään Koiviston Auto Helsinki Oy:n;
c) valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 294 liikennöimään Koiviston Auto Helsinki Oy:n;
d) valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 295 liikennöimään Oy Pohjolan Liikenne Ab:n;

Hankintaa koskeva sopimus ei synny tällä päätöksellä. Hankinnasta laaditaan kirjallinen sopimus, joka voidaan erityisalojen hankintalain mukaisesti tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun hankintapäätös on annettu tiedoksi. Hankintasopimuksen tekeminen edellyttää lisäksi, että valitut tarjoajat ovat toimittaneet hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut soveltuvuuden toteamiseksi vaaditut selvitykset.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely	Johtaja Johanna Wallin selosti asiaa kokouksessa.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	1. Tarjousvertailu

Yksinoikeuden myöntäminen tarjouskilpailun 59/2023 voittaneille liikennöitsijöille

189/08.01.01.00/2023 [Kilpailukierros 59/2023]

Hallitus 23.01.2024 § 5

Esittelijä Vt. toimitusjohtaja Jussi Saarinen
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, p. 050 337 5685 ja
yksikön päällikkö Mika Häyrynen, p. 09 4766 4295

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä on 21.8.2018 päättänyt, että jäsenkuntien muodostamalla alueella joukkoliikennepalvelut järjestetään EU:n palvelusopimusasetuksen (1370/2007) mukaisesti. Näin voidaan varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoaminen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Palvelusopimusasetuksessa vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset julkisen palvelun velvoitteita määrätessään tai niitä koskevia sopimuksia tehdessään korvaavat julkisen liikenteen harjoittajille aiheutuvat kustannukset ja/tai myöntävät yksinoikeuksia vastineena julkisen palvelun velvoitteiden hoitamisesta. Julkisen palvelun velvoitteella tarkoitetaan vaatimusta, jonka toimivaltainen viranomainen asettaa tai määrittelee sellaisten yleishyödyllisten julkisten henkilöliikennepalvelujen varmistamiseksi, joita liikenteenharjoittaja ei omien taloudellisten etujensa kannalta katsoen ottaisi hoitaakseen tai ei hoitaisi samassa määrin tai samoilla ehdoilla ilman korvausta.

Liikennepalvelulain (320/2017) 171 §:n mukaan toimivaltainen viranomainen voi tehdä palvelusopimusasetuksen mukaisen päätöksen yksinoikeudesta. Yksinoikeuspäätöksellä annetaan erikseen valittavalle julkisen liikenteen harjoittajalle mahdollisuus harjoittaa julkista henkilöliikennettä tietyllä reitillä tai tietyssä verkossa taikka tietyllä alueella ja suljetaan pois muut mahdolliset liikenteenharjoittajat. Päätös yksinoikeuden antamisesta julkaistaan toimivaltaisen viranomaisen internet-sivulla. Liikennöintikohteen hankintapäätöksessä ja liikennöintisopimuksessa määritellään julkisen palvelun velvoitteiden luonne sekä sovitut korvaukset. Yksinoikeuspäätöksen tarkoituksena on suojata julkisen palvelun velvoitteiden hoitaminen liikennöintisopimuksen ja siinä määritellyn korvaustason mukaisesti sekä varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Jos toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen yksinoikeuden asettamisesta, toimivaltainen viranomainen voi kieltää toiminnan, joka aiheuttaa jatkuvaa ja vakavaa haittaa yksinoikeudella suojatulle liikenteelle. Viranomainen voi asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon.

Tällä päätöksellä on tarkoitus antaa yksinoikeus bussiliikenteen tarjouskilpailun 59/2023 kohteiden 292–295 voittaneille liikenteenharjoittajalle kyseisten kohteiden liikennöintiin. Yksinoikeus kattaa kohteiden liikennöinnin liikennöintisopimusten mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen päättämille reiteille ja aikatauluille variaatioineen, mukaan lukien hankintasäädösten määrittelemät ehdot sekä sopimuksen mukaiset muutosvarat, joiden puitteissa liikenteen tarjontaa, reittejä ja aikatauluja voidaan muuttaa. Toimivaltaisen viranomaisen järjestämän liikenteen

aikataulut ja reitit variaatioineen löytyvät aikataulukausittain viranomaisen internet-sivuilta www.hsl.fi.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 25 mukaan hallitus päättää liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) myöntää Koiviston Auto Helsinki Oy:lle yksinoikeuden kohteen 292 liikennöintiin sopimuskaudelle 11.8.2025 – 11.8.2032. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti;

b) myöntää Koiviston Auto Helsinki Oy:lle yksinoikeuden kohteen 293 liikennöintiin sopimuskaudelle 11.8.2025 – 11.8.2032. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti;

c) myöntää Koiviston Auto Helsinki Oy:lle yksinoikeuden kohteen 294 liikennöintiin sopimuskaudelle 11.8.2025 – 11.8.2032. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti; sekä

d) myöntää Oy Pohjolan Liikenne Ab:lle yksinoikeuden kohteen 295 liikennöintiin sopimuskaudelle 11.8.2025 – 11.8.2032. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Junaa korvaavan liikenteen hankinta

236/08.01.01.00/2023 [Junaa korvaavan liikenteen tarjouskilpailu]

Hallitus 23.01.2024 § 6

Esittelijä Vt. toimitusjohtaja Jussi Saarinen
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, p. 050 337 5685
Yksikön päällikkö Mika Häyrynen, p. 09 4766 4295

Hankinnan tausta

HSL:n hallitus päätti kokouksessaan 31.10.2023 § 98 järjestää tarjouskilpailun junaliikennettä korvaavista bussilinjoista. Junaliikennettä korvaavaa bussiliikennettä tarvitaan Espoon kaupunkiratahankkeen ratatöiden aiheuttamien junaliikenteen katkojen ajaksi.

Keväällä 2024 ratakatkoja on neljä:

su 5.5. – ma 6.5. klo 04–04.00 (kesto 24 h)
to 9.5. – pe 10.5. klo 04–04.00 (kesto 24 h)
su 19.5. – ma 20.5. klo 04–04.00 (kesto 24 h)
su 26.5. – ma 27.5. klo 04–04.00 (kesto 24 h)

Kesällä on viisi viikkoa kestävä ratakatko aikavälillä 24.6.2024 – 29.7.2024

Syksyllä 2024 ratakatkoja on viisi:

la 31.8. – ma 2.9. klo 04–04.00 (48 h)
la 7.9. – ma 9.9. klo 04–04.00 (48 h)
la 14.9. – ma 16.9. klo 04–04.00 (48 h)
su 22.9. – ma 23.9. klo 04–04.00 (24 h)
su 29.9. – ma 30.9. klo 04–04.00 (24 h)

Tarjouskilpailu sisälsi yhdeksän kohdetta:

Kohde A:

Linjan 213X liikenne kevään ratakatkojen ajan. Kohteen A liikennöintiin tarvitaan kuusi (6) bussia.

Kohde B:

Linjan 211E liikenne kevään ratakatkojen ajan. Kohteen B liikennöintiin tarvitaan yhdeksän (9) bussia.

Kohde C:

Linjan 211U liikenne kevään ratakatkojen ajan. Kohteen C liikennöintiin tarvitaan seitsemän (7) bussia.

Kohde D:

Linjan 213X liikenne kesän ratakatkon ajan. Kohteen D liikennöintiin tarvitaan yhdeksän (9) bussia.

Kohde E:

Linjan 211E liikenne kesän ratakatkon ajan. Kohteen E liikennöintiin tarvitaan kymmenen (10) bussia.

Kohde F:

Linjan 211U liikenne kesän ratakatkon ajan. Kohteen F liikennöintiin tarvitaan viisitoista (15) bussia.

Kohde G:

Linjan 213X liikenne syksyn ratakatkojen ajan. Kohteen G liikennöintiin tarvitaan kuusi (6) bussia.

Kohde H:

Linjan 211E liikenne syksyn ratakatkojen ajan. Kohteen H liikennöintiin tarvitaan yhdeksän (9) bussia.

Kohde I:

Linjan 211U liikenne syksyn ratakatkojen ajan. Kohteen I liikennöintiin tarvitaan seitsemän (7) bussia.

Hankintamenettely

Hankinta toteutettiin EU-kynnysarvon ylittävänä hankintana avoimella menettelyllä. Hankintailmoitus lähetettiin julkaistavaksi 07.11.2023 julkisten hankintojen HILMA-internetsivustolle ja Euroopan unionin viralliseen lehteen.

Tarjousten arviointi ja vertailu

Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 11.12.2023 klo 11.00 ja tarjoukset avattiin samana päivänä. Tarjousten jättämiselle varattuun määräaikaan mennessä kohteisiin D ja G saatiin kuhunkin kaksi tarjousta. Kohteisiin A, E ja H saatiin kuhunkin yksi tarjous. Kohteet B, C, F ja I jäivät ilman tarjouksia.

Tarjoajien tarjouksissaan antamien tietojen perusteella ketään tarjoajista ei koske hankintalainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste. Sopimusten tekemiselle on edellytyksenä, ettei pakollisia poissulkemisperusteita ole. Pakollisiin poissulkemisperusteisiin liittyvät todistukset ja muut selvitykset sekä rikosrekisteriotteet tarkastetaan valituksi tulevien tarjousten osalta.

Tarjouksista on valittava kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

Kokonaistaloudellisuuden perusteena oli halvin hinta. Hankinnalle asetettujen soveltuvuusvaatimusten katsottiin riittävällä tavalla takaavan tarjousten laadun.

Tarjouskilpailussa edellytettiin, että liikenteessä käytetään HSL-liikenteeseen hyväksyttäviä C tai D-tyyppin linja-autoja, jotka ovat Helsingin ympäristövyöhykealueella liikennöidessä vähintään päästöluokkaa Euro 6. Päästöluokan EEV linja-autot hyväksytään, jos niissä on liitteen 3 c mukainen jälkiasennettava pakokaasujen puhdistuslaitteisto. Muualla liikennöidessä linja-autojen edellytetään olevan vähintään päästöluokkaa EEV. Tarjousten vertailu ja valintaperusteet on avattu tarkemmin tarjouspyynnössä.

Tarjousten vertailu on esitetty liitteenä (julkinen päätöksenteon jälkeen).

Hankintapäätös tulee julkiseksi hallituksen päätöksenteon jälkeen.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista.

Hankintaa koskeva sopimus ei synny tällä päätöksellä. Hankinnasta laaditaan kirjallinen sopimus, joka voidaan erityisalojen hankintalain 1398/2016 120 §:n mukaisesti tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen hankintapäätöksen tiedoksi.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella valita kilpailukohdetta A liikennöimään Koiviston Auto Helsinki Oy:n;

b) kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella valita kilpailukohdetta D liikennöimään Koiviston Auto Helsinki Oy:n;

c) kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella valita kilpailukohdetta E liikennöimään Nobina Oy:n;

d) kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella valita kilpailukohdetta G liikennöimään Koiviston Auto Helsinki Oy:n;

e) kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella valita kilpailukohdetta H liikennöimään Nobina Oy:n; sekä

f) valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään tarjouksista jääneiden kohteiden B, C, F ja I hankinnasta.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely

Johtaja Johanna Wallin selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1. Tarjousvertailu

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus 23.01.2024 § 7

Esittelijä Vt. toimitusjohtaja Jussi Saarinen
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 5.12.2023–15.1.2024.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Käsittely Hallituksen jäsen Pasi Liukkonen poistui asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 23.01.2024 § 8

Esittelijä Vt. toimitusjohtaja Jussi Saarinen
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Lausunto valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2025–2032
- Lausunto Tuusulan rakennusjärjestys 2025 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- Lausunto Hernesaaren asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä luonnosaineistosta
- Lausunto Pukinmäenrannan asemakaavamuutoksen luonnosaineistosta
- Lausunto Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamisen toteuttamistavasta

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Kutsu kuulemistilaisuuteen matkustajien oikeuksista multimodaalisilla matkoilla
- Ohjausryhmän nimeäminen, "Ilmastovaikutusten arviointi ja huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa" -oppaan päivitys

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Lausunto valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2025–2032 (297/00.04.02/2023)
Lausunto Tuusulan rakennusjärjestys 2025 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (284/10.02.03/2023)
Lausunto Hernesaaren asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä luonnosaineistosta (211/10.02.03/2022)
Lausunto Pukinmäenrannan asemakaavamuutoksen luonnosaineistosta (1/10.02.03/2023)
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamisen toteuttamistavasta (294/00.04.02/2023)
Kutsu kuulemistilaisuuteen matkustajien oikeuksista multimodaalisilla matkoilla (52/00.04.02/2022)
Ohjausryhmän nimeäminen, "Ilmastovaikutusten arviointi ja huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa" -oppaan päivitys (290/00.04.02/2023)

Seuraava kokous

Hallitus 23.01.2024 § 9

Esittelijä Vt. toimitusjohtaja Jussi Saarinen
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

Ehdotus

Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 13.2.2024 klo 9.00. Kokous pidetään sähköisesti.

Seuraava iltakoulu on keskiviikkona 7.2.2024 klo 16.00 alkaen. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 1, § 7, § 8, § 9

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 2

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta,
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 3, § 4, § 6

Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Erityisalojen hankintalain 123 §:n mukaan hankintayksikön päätöksen poistamiseen ja muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun peruuttamiseen sekä asian uudelleen ratkaisemiseen sovelletaan, mitä hankintaoikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään. Erityisalojen hankintalain 128 §:n mukaan muutoksenhakuun erityisalojen hankintalaissa tarkoitetuista ratkaisuksista sekä lainvastaisen menettelyn johdosta määrättäviin seuraamuksiin sovelletaan, mitä hankintalain 16 luvussa (145–169 §) säädetään.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Päätöksiin voi hakea muutosta joko tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai valituksen markkinaoikeudelle tai molemmat.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla (hankintalaki 163 §).

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

Ohje hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisestä

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee (hankintalaki 146 § 2 mom.):

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta

muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukioloajan päättymistä.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen erityisalojen hankintalain 121 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja yhteystiedot
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot
5. postiosoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää (hankintalaki 146 § 3 mom.).

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelämä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

4. asiamiehen on liitettävä valtakirja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:n mukaisesti.

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle:

Markkinaoikeus

Sähköposti: markkinaoikeus(at)oikeus.fi

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 43300,

Faksinumero: 029 56 43314,

Asiakaspalvelun aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen asiakaspalvelun aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla markkinaoikeus perii muutoksenhakijalta oikeudenkäyntimaksua 2120 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4240 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6350 euroa. Jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä, on oikeudenkäyntimaksu kuitenkin 500 euroa.

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön edellä mainittuun osoitteeseen.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 5

Oikaisuvaatimusohje liikennepalvelulain nojalla tehtyyn päätökseen

Tähän päätökseen saa vaatia oikaisua liikennepalvelulain (laki liikenteen palveluista 320/2017) VI osan 1 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisesti siten kuin hallintolaissa säädetään.

Päätökseen tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (hallintolaki 49 b § 1 mom.). Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Viranomaisen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos laissa niin säädetään tai jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaisille tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta,
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti,
- seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.